

Dato
09.12.2022

Vår Referanse
2022/6

Saksbehandler
Nina N. Hermansen

Protokoll 1/2022

Tariffnemndas vedtak om fortsatt delvis allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge 2022-2024

Innledning

Saken gjelder videreføring av delvis allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge. Det vises til forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge av 10. mai 2021 nr. 2070.

Tariffnemnda mottok til behandling LOs begjæring av 2. juni 2022 om fortsatt allmenngjøring av tariffavtaler for byggeplasser i Norge. Nemnda besluttet å sende saken på høring. Høringsfristen ble satt til 9. september 2022.

Tariffnemnda innhentet i forkant av behandlingen statistikker fra SSB over lønnsnivået i bransjene som var begjært allmenngjort og Tariffnemnda mottok et brev fra Arbeidstilsynet datert 1. april 2022, hvor de redegjorde for tolknings- og avgrensingsproblemer av allmenngjøringsforskriftene.

Innspill fra Arbeidstilsynet

Arbeidstilsynet påpeker at de opplever at anvendelsen av enkelte bestemmelser i forskriftene tildels er utfordrende og at håndhevingen derfor blir mindre effektivt enn hva den kunne ha vært. Arbeidstilsynet ber derfor om at forskriftene i større grad må kunne anvendes på et selvstendig grunnlag, at ordlydens betydning får større vekt, og at tolkninger kan finne sin løsning i forskriften.

Arbeidstilsynet mener forskriftene på det allmenngjorte området skiller seg fra andre forskrifter ved at ordlyden tillegges mindre vekt og at partenes forståelse av tariffavtalen er viktig for tolkningen. Denne kunnskapen er vanskelig tilgjengelig for Arbeidstilsynet og medfører at etterfølgende uttalelser fra partene vil kunne få avgjørende vekt i tolkningen fordi det skapes en forventning om at Arbeidstilsynets praktisering av forskriftens ordlyd skal harmonere med partenes uttalelser.

For å forenkle praktiseringen mener Arbeidstilsynet at Tariffnemnda må sørge for at forskriften i større grad står på egne ben, og at ordlyden kan tillegges selvstendig vekt. Tariffnemnda må, i kraft av å være den som vedtar forskriftene, ta stilling til hva forskriften skal regulere. I dag erfarer de at dette blir gjort av partenes uttalelser og eventuell av Arbeidstilsynets praksis.

Tariffnemnda bør tydeliggjøre forskriftens virkeområde, samt at det bør oppstille momenter/kriterier som det skal legges vekt på i vurderingen av om en virksomhet eller arbeidstaker omfattes. Tariffnemnda bør også ta inn hele tariffbestemmelsene og oppfordre partene til å gi innspill til ordlyden i allmenngjøringsforskriftene. Reglene bør også kunne endres ved behov eller dersom praksisen endrer seg.

Videre påpeker Arbeidstilsynet at forskriftene burde forlenges fremfor å vedta nye, av hensyn til en helhetlig oversikt, herunder få et innblikk i utviklingen av forskriften og muligheten for å spore endringen fra historiske versjoner. Dette er også det Justis- og beredskapsdepartementet anbefaler i veileder til lov og forskriftsarbeid.

Arbeidstilsynet påpeker at lønnsbestemmelsene i de allmenngjorte forskriftene med «lønn per time» ikke sammenfaller med arbeidstidsbegrepet etter arbeidsmiljøloven. Etter arbeidsmiljøloven er arbeidstid definert som den tid arbeidstaker står til arbeidsgivers disposisjon. Arbeidstilsynet mener at Tariffnemnda bør oppfordre partene til å være tydelige på definisjonen av hva/hvilken tid som skal avlønnes i henhold til den underliggende tariffavtalen. Dette er særlig viktig på områder hvor Tariffnemnda er kjent med utfordringer knyttet til hvilken tid som skal legges til grunn for lønnsberegning, eksempelvis innen renhold og transport, samt når det treffes allmenngjøringsvedtak på nye områder. Dersom lønn per time ikke samsvarer med arbeidsmiljølovens arbeidstidsdefinisjon, bør dette komme klart til uttrykk i forskriften. Det er svært viktig at den beregningsmåten for lønn som forskriften stiller krav til, fremgår så tydelig som mulig.

Arbeidstilsynet påpeker også at de fleste forskriftene har bestemmelser om utgiftsdekning til reise, kost og losji, og at bestemmelsene er utfordrende å håndheve. De mener derfor Tariffnemnda bør vurdere å synliggjøre momenter i bestemmelsen som Arbeidstilsynet kan benytte i vurderingen om arbeidstaker har rett på utgiftsdekning til reise, kost og losji. Nemnda bør også vurdere om bestemmelsen kan presiseres slik at den sikrer arbeidstaker et minimum av utgiftsdekning, fremfor «en plikt til å inngå avtale». Det bør vurderes å fastsette minstesatser eller en plikt til å dekke faktiske utgifter. Videre er formuleringene «utenfor hjemmet» og «utenfor sitt hjemsted» noe utfordrende å forholde seg til. Særlig gjelder det der arbeidstaker er utenlandsk med bosted i hjemlandet og innlosjeres av arbeidsgiver der virksomheten har oppdrag. Tariffnemnda bør vurdere om en kan oppstille momenter til hjelp i vurderingen, eventuelt endre bestemmelsen slik at den gjelder med utgangspunkt i virksomhetens reelle adresse. Avgjørelser i klagesaker har i disse tilfellene lagt til grunn at arbeidsgiver og arbeidstaker må enige om hvilken adresse i Norge som skal anses som arbeidstakers «hjemsted», som normalt vil være arbeidstakers ordinære arbeidssted i Norge.

Arbeidstilsynet mener Tariffnemnda bør forskriftsfeste hva som regnes som bygningsarbeid på byggeplasser i forskriften § 2. Ordlyden som er gir ikke veiledning og forskriften oppstiller heller ikke momenter til hjelp i tolkningen. Arbeidstilsynet mener nemnda bør forskriftsfeste presiseringene som er avtalt i fellesoverenskomsten. Arbeidstilsynet ber også Tariffnemnda presisere hva som menes med «tilsvarende kompetanse som formelt kan likestilles med fag- eller svennebrev innenfor det fagfelt arbeidstaker utfører arbeid».

Begjæringen

I begjæringen viser LO til at lønnsstatistikken fra 2020 viser at 37 prosent av de registrerte lønnstakerne i manuelle yrker i bygg hadde utenlandsk bakgrunn. I tillegg kommer utsendte arbeidstakere til Norge fra utlandet, samt betydelig sysselsetting via bemanningsforetak, som ikke inngår i disse tallene. Her påpeker LO at det er en svært høy andel utenlandske arbeidstakere og at det kan forventes at lønnsnivået blant disse generelt ligger lavere.

LO viser til at det fremgår av Arbeidstilsynets tilsynsstatistikk at det fortsatt er et betydelig antall brudd på regelverket. Det fremgår av notat fra Arbeidstilsynet om tilsyn med allmenngjøring innenfor bygg i perioden 2020-2022 at det ble det gjennomført 1332 tilsyn og Arbeidstilsynet fant avvik knyttet til allmenngjøringsregelverket i omtrent 16 prosent av tilsynene. Det ble registrert brudd på reglene for lønn i 15 prosent av tilsynene og på kost og losji i 28 prosent av tilfellene. Videre viser LO til en analyse fra FAFO v/Elin Svarstad og Bjorn Dapi av den lønsmessige fordelingen innenfor allmenngjorte områder. Analysen er basert på SSBs sin lønnsstatistikk som ble samlet inn høsten 2020. Analysen viser at samlet sett hadde 7 prosent av arbeidstakerne i manuelle yrker i byggebransjen en timelønn som lå under den minstesatsen for ufaglærte uten bransjeerfaring, mens 23 prosent lå på minstesats eller rett over denne. Andelen som ligger på eller rett over minstesats er betydelig høyere blant bosatte enn ikke bosatte og arbeidstakere med D-nummer. Mens 76 prosent av bosatte arbeidstakere tjente minstesats eller mer, gjaldt dette bare 53 prosent av ikke bosatte. Tallene omfatter ikke utsendte arbeidstakere fra utenlandske selskaper, hvor det kan forventes at lønnsnivået er enda lavere.

LO fremholder at allmenngjøring fortsatt er et viktig virkemiddel for å motvirke sosial dumping i bygg og viser til at både eldre og nyere evalueringer har dokumentert at forskriftene har bidratt sterkt til å motvirke lønnsdumping og uheldig konkurransevridning i bransjen. LO mener at dersom det allmenngjorte lønnsgulvet fjernes, vil det være høy risiko for at lønningen og andre tillegg som i dag er regulert gjennom forskriften, synker langt under tariffmessige standarder. Og dette vil ikke bare medføre økt sosial dumping, men vil også gi svært uheldige virkninger for tariffbundne virksomheter som vil få en betydelig økning i lavlønnskurransen fra ikke tariffbundne bedrifter.

LO mener det fortsatt vil være behov for allmenngjøring som et nødvendig tiltak for å oppnå likeverdige lønns- og arbeidsvilkår mellom innenlandsk og utenlandsk arbeidskraft innenfor byggebransjen.

LO viser til Arbeidstilsynets brev av 1. april 2022 hvor de peker på at enkelte bestemmelser i allmenngjøringsforskriftene er utfordrende. På den bakgrunn foreslår LO at det inntas en presisering i forskriftens § 2 første avsnitt (understreket):

§ 2. Hvem forskriften gjelder for

Forskriften gjelder for faglærte og ufaglærte arbeidstakere som utfører bygningsarbeid på byggeplasser. Med bygningsarbeid menes bygge- og byggeteknisk virksomhet med tilliggende arbeider, herunder riving og kildesortering på byggeplass, som utføres av følgende fag: Anleggsgartnerfaget, betongfaget, tømrerfaget, murerfaget, rørleggerfaget, ventilasjons- og blikkenslagerfaget, malerfaget, isolatørfaget,

taktekkerfaget, stillasbyggerfaget, industrimalerfaget, glass- og fasadearbeider, kulde- og varmepumpeteknikkfaget og ventilasjonsteknikkfaget. I tillegg omfattes tømmer- og montasjearbeid i trehusindustrien, verkstedarbeidere, reparatører, ståførere, lagerarbeidere, anleggsmaskinførere samt øvrige grupper som utfører bygningsarbeid på byggeplasser.

LO viser også til at Arbeidstilsynet etterlyste en presisering av hva som menes med «tilsvarende kompetanse som formelt kan likestilles med fag- eller svennebrev innenfor det fagfelt arbeidstaker utfører arbeid», jf. forskriften § 2 annet avsnitt. LO foreslår å flytte denne til lønnsbestemmelsen i § 4 med følgende setning: «*fagarbeider er arbeidstakere som har fag- eller svennebrev i vedkommende fag. Utenlandske fagbrev som er godkjent av NOKUT er sidestilt med norsk fagbrev*».

På bakgrunn av Arbeidstilsynets innspill foreslår LO også presiseringer i forskriften § 6 for å klargjøre at arbeidsgiver på visse vilkår er ansvarlig for å dekke utgiftene til reise, kost og losji, men at dette kan gjennomføres på ulike måter. LO foreslår også en endring i forskriften § 7 om arbeidstøy.

Høringsrunden

Utkast til forskrift etter LOs begjæring om fortsatt allmenngjøring ble sendt på høring den 30. juni 2022 med svarfrist 9. september 2022.

Akademikerne støtter begjæringen av fortsatt allmenngjøring av tariffavtaler i Norge.

Arbeidstilsynet har tro på at fortsatt allmenngjøring er et viktig virkemiddel til å sikre forsvarlige lønnsforhold i bransjen. De viser til resultat fra gjennomførte tilsyn i 2021 – 31. juli 2022 hvor de i omtrent 6 prosent av tilsynene finner avvik knyttet til allmenngjøringsregelverket.

Byggenæringens Landsforening (BNL) støtter en videreføring av allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i samsvar med utkast til ny forskrift og anser fortsatt allmenngjøring av byggfagsoverenskomsten som et viktig og nødvendig virkemiddel i kampen mot useriøsitet i byggenæringen. BNL fremhever følgende:

Allmenngjøring av minstelønn og bestemmelsene om dekning av utgifter til reise, kost og losji i tariffavtalene er et sentralt virkemiddel for å sikre at bedriftene konkurrerer på like vilkår. Det er et av formålene med allmenngjøring å hindre konkurransevridning til ulempe for det norske markedet, jf. lov om allmenngjøring § 1. Mange av våre bedrifter opplever å bli utkonkurrert av useriøse bedrifter. På denne bakgrunn anser vi det av stor samfunnsmessig betydning at allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser videreføres.

Videre hadde BNL følgende merknader til de foreslåtte endringene:

- BNL støtter forslaget om å klargjøre hvem som anses som fagarbeider i forskriftens lønnsbestemmelse § 4
- BNL mener forslagets § 6 første ledd er en tydeliggjøring og støtter det. Når det gjelder forslagets § 6 andre ledd, foreslår BNL at dette leddet gis samme ordlyd som FOB § 7-2 nr. 1. Ordlyden i forslaget § 6 andre ledd blir dermed:

"Før bedriften sender arbeidstaker på oppdrag utenfor sitt hjemsted, skal ordninger vedrørende kost og losji være avtalt. Hovedregel er at arbeidsgiver holder kost og losji. For øvrig kan de tillitsvalgte og bedriften avtale andre ordninger vedrørende kost og losji, som fast diettsats, betaling etter regning mv."

- BNL mener at forslaget til ny ordlyd i § 7 ikke samsvarer med ordlyden i Fellesoverenskomsten for byggfag § 2-11 om arbeidstøy og at det må være samsvar mellom forskriftens regulering og tariffavtalen som ligger til grunn for den. Etter BNLS syn må derfor tariffavtalens ordlyd benyttes i forskriften.

Til Arbeidstilsynets brev datert 1. april 2022 kommenterer BNL at selv om de har forståelse for at det kan være utfordrende å håndheve enkelte av bestemmelsene i forskriftene om allmenngjøring, minner de om at allmenngjøring av tariffavtale innebærer at hele eller deler av landsomfattende tariffavtale blir forskriftsfestet. På den måten blir hele eller deler av tariffavtalen gjort gjeldende for alle som arbeider innen bransjen, dvs. også for de uorganiserte arbeidstakere. Det innebærer at enkelte av tariffavtalens individuelle bestemmelser om lønns- og arbeidsvilkår vil gjelde som ufravelige minstevilkår. Tariffavtalen og partenes forståelse av den, blir derfor svært viktig tolkningsmoment i forståelse av tilsvarende bestemmelse i forskriftene om allmenngjøring. Tolkning av forskriften kan derfor ikke løsrives fra de underliggende tariffavtalene uten helt å bryte med metodikken som ligger til grunn for reguleringen av forskriften. BNL er ikke enig i en reguleringsmetodikk som gjør forskriftene mer selvstendige i forhold til tariffavtalene som ligger til grunn for forskriftene.

NHO påpeker innledningsvis at de er opptatt av ordnende arbeidsforhold og at en allmenngjøring innen rammene av allmenngjøringsloven, herunder Norges EØS-rettslige forpliktelser, i enkelte tilfeller kan være et hensiktsmessig virkemiddel. Allmenngjøringsloven stiller krav til dokumentasjon for at utenlandske arbeidstakere utfører arbeid på vilkår som er samlet sett dårligere enn gjeldende tariffavtale mv, jf. § 5. NHO fremhever følgende:

Tariffnemnda har en fakultativ adgang til å beslutte allmenngjøring, noe som innebærer at nemnda må vurdere behovet for allmenngjøring og forholdsmessigheten av det enkelte vedtak sett i forhold til den foreliggende dokumentasjonen. NHO er klar over at det i deler av byggebransjen fortsatt er utfordringer som antakelig gir grunnlag for fortsatt allmenngjøring. Tariffnemnda må under enhver omstendighet, på selvstendig grunnlag, foreta en grundig vurdering av om vilkårene for videre allmenngjøring er oppfylt ut fra den dokumentasjon som foreligger.

NHO har følgende merknader til de foreslåtte endringene:

- Forslaget til endring av § 6 er i overensstemmelse med den underliggende tariffavtalen og hensiktsmessig.
- Forslaget til ny ordlyd i § 7 er ikke i samsvar med den underliggende tariffavtalen. Etter NHOs oppfatning må det være samsvar mellom forskriftens regulering og tariffavtalen. NHO foreslår derfor at tariffavtalens formulering også benyttes i forskriften.

Til Arbeidstilsynets brev av 1. april 2022 hvor de ber Tariffnemnda sørge for at forskriftene i større grad står på egne ben, mener NHO at det ikke er en god løsning at forskriftene skal stå på

egne ben og mener en situasjon hvor tariffavtalen og den allmenngjorte tariffavtalen ikke har lik regulering, vil være et skritt mot å undergrave tariffavtalen som reguleringsverktøy.

NHO støtter forslaget til presisering av virkeområdet i forskriftens § 2 og presiseringen i lønnsbestemmelsen i forskriften § 4 bokstav a.

LO påpeker at det i utkastet til forskrift § 6 annet avsnitt falt ut en del av forslaget til endring av tekst, som så slik ut i begjæringen:

Før arbeidsgiver sender arbeidstaker på oppdrag utenfor sitt hjemsted, skal det være avtalt ordninger vedrørende kost og losji. Arbeidsgiver skal som hovedregel sørge for kost og losji, men kan også dekke kostnader gjennom fast diettsats, betaling etter regning e. l.

Petroleumstilsynet er enige i de endringer som foreslås for å forskriftsfeste blant annet hvilke arbeidstakere som skal omfattes av forskriften. De mener det er uhensiktsmessig å gå til tariffpartene for å få en fortolkning av virkeområdet og ulike rettigheter i forskriften fra sak til sak. De sier følgende:

«Selv om Tariffnemndas avgjørelser og påfølgende forskrifter er et særskilt institutt, avviker dette fra vanlig lovtolkning. Partenes mening om en tariffavtale forståelse bør selvsagt tillegges vekt, men ikke være avgjørende i ethvert tilfelle. Særlig ikke hvis forholdet ikke finner sin løsning etter uttalelse fra partene. Etter vårt syn og erfaring har lovgiver på denne måten frasagt seg muligheten til å ha en formening om hvordan en forskrift skal forstås. Vårt syn bygger på erfaring fra tilsyn der det ble tvil om angjeldende arbeidstakere var omfattet av FOB, og for ansatte i ubundne bedrifter - om de var omfattet allmenngjort tariffavtale.»

Videre viser de til eget hørings svar fra 2021 hvor de mener at det er behov for at Tariffnemnda i vedtaket, dersom allmenngjøring blir videreført, også fastslår allmenngjøringsforskriftens virkeområde på landanlegg. Dette er også tariffpartenes konklusjon og løsning for spørsmålet om hvorvidt den allmenngjorte tariffavtalen gjelder for personell i ubundne bedrifter som utfører samme arbeid som de arbeidstakerne som er overført til Industriooverenskomsten. Dersom det treffes nytt vedtak om videreføring ber Petroleumstilsynet om at Tariffnemnda avklarer hva en skal legge til grunn for en ubundet bedrift som utfører oppdrag på et petroleumsanlegg. Vil allmenngjort tariffavtale for byggeplasser i Norge gjelde for entreprisen/oppdraget knyttet til bransjesegmentet bygg- og anleggsvirksomhet? Og vil da også ISO-personell hos den ubundne bedrift omfattes av den allmenngjorte tariffavtale? Motsetningsvis dersom oppdraget er knyttet til verfts-/petroleumsvirksomheter vil ingen av de ansatte i bedriften være omfattet av allmenngjort tariffavtale, heller ikke ISO-personell?

De ber Tariffnemnda vurdere å løse dette forholdet ved en presisering eller endring av forskriften og foreslår følgende ordlyd:

«For bedrifter innen isolering, stillas og overflate (ISO-fag) som har aktivitet på landanlegg i petroleumsvirksomheten, vil FOB regulere de tariffmessige sider av arbeidsforholdet dersom bedriftens hovedaktivitet er rettet inn mot bygg og anleggsvirksomheter. For ubundne bedrifter vil arten av det enkelte oppdrag være avgjørende for om forskriften kommer til anvendelse.»

Spekter er prinsipielt uenig i omfanget av allmenngjøring som i dag brukes og den praksis som nå synes å være etablert, der tidligere allmenngjøringsvedtak nærmest automatisk videreføres uten en grundig ny vurdering av om det fortsatt er grunnlag for allmenngjøring for en ny tariffperiode. Spekter fremhever følgende:

«Allmenngjøring er et kraftig myndighetsinngrep og må derfor etter Spekters oppfatning kun brukes der det klart er dokumentert at lønns- og arbeidsvilkårene ligger vesentlig under det som må anses som sosialt akseptabelt i Norge. Dersom Tariffnemnda likevel finner å ville videreføre allmenngjøringen vil Spekter uttale at vi er skeptiske til at det allmenngjøres andre bestemmelser enn minstelønnsbestemmelser. Vi har ingen merknader til at minstelønnsatsene justeres i tråd med resultatet fra overenskomstrevisjonen 2022.»

Justis- og beredskapsdepartementet har ingen merknader.

Tariffnemndas vurderinger

Tariffnemnda finner ut fra en samlet vurdering av dokumentasjonen at vilkårene for allmenngjøring er til stede. Fortsatt allmenngjøring er et forholdsmessig tiltak for å bidra til at utenlandske arbeidstakere får lønnsvilkår som er likeverdige med det som norske arbeidstakere har, og for å motvirke det lønnspresset som følger av at det er mange utenlandske arbeidstakere i bransjen.

Tariffnemnda har lagt vekt på lønnsstatistikken fra SSB. Det er forskjeller på lønnsnivået til norske og utenlandske arbeidstakere. En stor andel av de utenlandske arbeidstakerne ligger i lønn rundt allmenngjøringsnivå og det er få som har lavere enn allmenngjort lønn. Det viser at forskriften har reell betydning, og at det er sannsynlig at lønningene vil falle dersom allmenngjøringen fjernes. Arbeidstilsynet har funnet betydelige avvik knyttet til allmenngjøringsregelverket. Tariffnemnda viser til at partene i bransjen støtter opp om fortsatt allmenngjøring av tariffavtalen.

Nemnda behandler nedenfor spørsmål om utforming av forskriften:

På bakgrunn av Arbeidstilsynets brev til Tariffnemnda, har LO i sin begjæring foreslått endringer i forskriften som skal bidra til å klargjøre innholdet.

Det er foreslått tatt inn en presisering med hensyn til hva som menes med bygningsarbeid i § 2. Forslaget støttes av BNL og NHO. Endringen er i tråd med partenes forståelse av overenskomsten.

LO foreslår videre å ta inn en presisering av hva som menes med «tilsvarende kompetanse som formelt kan likestilles med fag- eller svennebrev innenfor det fagfeltet arbeidstaker utfører arbeid», se forskriften § 2 annet ledd. Denne bestemmelsen foreslås samtidig flyttet til § 4 – på samme måte som i overenskomsten. Forslaget støttes av BNL og NHO. Endringen er i tråd med partenes forståelse av overenskomsten.

Videre foreslår LO en presisering av § 6 som gjelder utgifter til reise, kost og losji. Endringen klargjør at arbeidsgiver på visse vilkår er ansvarlig for å dekke utgiftene til reise, kost og losji, men at dette kan gjennomføres på ulike måter. Bestemmelsen kan dermed ikke forstås som bare å gi et pålegg om å inngå avtale om utgiftsdekning. NHO støtter endringen. BNL ønsker en noe annen formulering i § 6 annet ledd.

Tariffnemnda er enig i at de foreslåtte presiseringene gjør forskriftens bestemmelser enklere å forstå og endrer derfor i tråd med begjæringen.

Partene ble ved revisjonen i 2022 enige om endringer i overenskomsten knyttet til arbeidstøy. Tariffnemnda er enig i at § 7 i forskriften bør reflektere denne endringen, og tar inn formuleringen fra overenskomsten.

Når det gjelder Petroleumstilsynets innspill om presisering om virkeområde i § 2, viser Tariffnemnda til de vurderinger som nemnda gjorde i vedtaket av 23. september 2016. De gjør seg fortsatt gjeldende.

Tariffnemndas vedtak

Med hjemmel i lov 4. juni 1993 nr. 58 om allmenngjøring av tariffavtaler mv. har Tariffnemnda truffet vedtak om videreføring av allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge, og fastsatt ny forskrift.

Tariffnemndas vedtak innebærer at forskriften om delvis allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge videreføres med noen endringer og justerte lønnsatser.

Tariffnemnda

Terese Smith Ulseth
Steinar Holden
Giuditta Cordero-Moss
Andreas van den Heuvel
Kurt Weltzien

Protokollen er signert elektronisk

Forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge

Kap. I. Innledende bestemmelser

§ 1. Grunnlaget for allmenngjøring

Denne forskriften er fastsatt på grunnlag av Fellesoverenskomsten for byggfag (FOB) 2022–2024 mellom Næringslivets Hovedorganisasjon og Byggenæringens Landsforening på den ene side og Landsorganisasjonen i Norge og Fellesforbundet på den annen side.

§ 2. Hvem forskriften gjelder for

Forskriften gjelder for faglærte og ufaglærte arbeidstakere som utfører bygningsarbeid på byggeplasser. Med bygningsarbeid menes bygge- og byggeteknisk virksomhet med tilliggende arbeider, herunder riving og kildesortering på byggeplass, som utføres av følgende fag: anleggsgartnerfaget, betongfaget, tømmerfaget, murerfaget, rørleggerfaget, ventilasjons- og blikkenslagerfaget, malerfaget, isolatørfaget, taktekkerfaget, stillasbyggerfaget, industrimalerfaget, glass- og fasadearbeider, kulde- og varmepumpeteknikkfaget og ventilasjonsteknikkfaget. I tillegg omfattes tømmer- og montasjearbeid i trehusindustrien, verkstedarbeidere, reparatører, sjåførere, lagerarbeidere, anleggsmaskinførere, samt øvrige grupper som utfører bygningsarbeid på byggeplasser.

Forskriften gjelder ikke for lærlinger og personer på arbeidsmarkedstiltak.

§ 3. Virksomhetens ansvar

Virksomhet som utfører arbeidsoppdrag i samsvar med § 2 har ansvar for at bestemmelsene i denne forskriften gjennomføres. Ansvar for arbeidsgiver og den som i arbeidsgivers sted leder virksomheten.

Kap. II. Lønns- og arbeidsvilkår

§ 4. Lønnsbestemmelser

Arbeidstakere som utfører bygningsarbeid, jf. § 2, skal minst ha en lønn per time på:

a.	For fagarbeider:	kr 230,00
	Fagarbeidere er arbeidstakere som har fag- eller svennebrev i vedkommende fag. Utenlandske fagbrev som er godkjent av NOKUT er sidestilt med norsk fagbrev.	
b.	For ufaglærte uten bransjeerfaring:	kr 207,40
	For ufaglærte med minst ett års bransjeerfaring:	kr 216,00

- c. For arbeidstakere under 18 år: kr 139,00

§ 5. Regulering av lønn i forskriftens virketid

Tariffnemnda kan endre satsene i § 4 som følge av tariffrevisjoner.

§ 6. Utgifter til reise, kost og losji

For arbeidsoppdrag hvor overnatting utenfor hjemmet er nødvendig, skal arbeidsgiver dekke nødvendige reiseutgifter ved arbeidsoppdragets begynnelse og slutt.

Før arbeidsgiver sender arbeidstaker på oppdrag utenfor sitt hjemsted, skal det være avtalt ordninger vedrørende kost og losji. Arbeidsgiver skal som hovedregel sørge for kost og losji, men kan også dekke kostnader gjennom fast diettsats, betaling etter regning, e.l.

§ 7. Arbeidstøy

Arbeidsgiver holder nødvendig arbeidstøy og vernefottøy tilpasset årstiden og arbeidsplassen. Med nødvendig arbeidstøy menes tilpasset ordinært arbeidstøy til kvinner og menn der unisex-modell ikke er tilfredsstillende, varmetøy, regntøy og hansker. Arbeidstøyet er bedriftens eiendom. Utlevering skjer ved ansettelsen. Nytt arbeidstøy utleveres ved innbytte av utslitt.

Kap. III. Fravikelighet m.m.

§ 8. Fravikelighet

Forskriften kommer ikke til anvendelse dersom arbeidstaker samlet sett er omfattet av gunstigere lønns- og arbeidsvilkår i henhold til avtale eller etter det lands rett som ellers gjelder for arbeidsforholdet.

Kap. IV. Ikrafttreden m.m.

§ 9. Ikrafttreden, opphør og endringer

Forskriften trer i kraft 15. desember 2022.

Forskriften gjelder inntil Tariffnemnda treffer nytt vedtak. Forskriften opphører likevel å gjelde dersom partene i tariffavtalen ikke har krevet nytt vedtak innen en måned etter at tariffavtalen er avløst av en ny avtale, jf. allmenngjøringsloven § 7.

Forskrift 10. mai 2021 nr. 2070 om delvis allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge oppheves samtidig med ikrafttredelse av denne forskrift.